

Gerbiama UNESCO Tarpvvyriausybės okeanografijos komisijos atstove, ponio Hervé,
Gerbiamieji Youth4ocean atstovai,

Mes, mokiniai, atstovaujantys ateities kartas, dalyvaujame ERASMUS+ projekte „One Step Forward“. Kartu keturių valstybių atstovai iš Vokietijos, Ispanijos, Prancūzijos ir Lietuvos susipažino su dabartine vandenynų būkle bei su jiems iškilusia grėsme. Todėl mes jums ir rašome šį laišką: jus įspėti dėl daugybės pavojų, susijusių su vandenyno išteklių, transportu ir prekyba, agrokultūra bei akvakultūra pasaulyje ir pasiūlyti sprendimų šioms problemoms.

Tyrimo metu išsiaiškinome, kad dėl klimato kaitos ir žmogaus veiklos jūrų ekosistema susiduria su daugybe problemų. Pirmiausia, dėl vandens šiltėjimo ir rūgštėjimo kenčia fitoplanktonas ir rykliai. Fitoplanktonui pavojų kelia mikroplastikas, o rykliai kenčia nuo perteklinės žvejybos, priegaudos ir brakonieriaavimo. Taip pat pastebėjome, kad kai kurios įmonės kelia pavojų jūrų gyvūnijai, nes sutrikdo jūrų mitybos grandinę ir jos veikimą. Vandenynas nebėra tylus pasaulis: laivų bei kitų pramonės šakų sukeltas triukšmas neleidžia gyvūnams bendrauti tarpusavyje. Antra, vis didėjanti problema yra per didelis trąšų ir pesticidų naudojimas, dėl kurio labai padidėja mūsų vandenų tarša.

Dėl kasdien išgaunamo naftos kiekio, naftos kompanijos yra pavojingos vandenynų gyvenimui. Išgavimo metu yra naikinami vandenynų biomai, esantys šalia įrenginių, ir dėl šios žalos vietiniai gyventojai kenčia nuo maisto nepritekliaus. Taip pat perteklinė žvejyba ir, apskritai, akvakultūra niokoja vandenynų biologinę įvairovę. Mes negalime sau leisti pakliūti į tuos pačius spąstus, į kuriuos pateko tam tikros šalys ir kompanijos, atsakingos už nusiaubtą biologinę įvairovę savo jūrose, ypač kalbant apie retas rūšis. Beje, kai kurios valstybės, piktnaudžiaudamos transportu vandenynuose ir teršdamos aplinką plastikumu, kelia pavojų įvairiems organizmams vandenyne. Ar žinojote, kad Maldyvuose, valstybėje, kuri yra ekonomiškai priklausoma nuo turizmo, kiekvieną dieną į jūrą yra išmetama 860 tonų plastiko? Tiesą sakant, maždaug 21% atliekų būna išmetamos dėl turizmo. Jei ir toliau tęsis vandenynų buveinės naikinanti perteklinė žvejyba ir tarša, 2048 metais dauguma povandeninių gyvybės formų bus išnykusios.

Atsižvelgdami į minėtas problemas ir suprasdami, kad situacija nėra paprasta, prašome jūsų pagalbos. Mes jums siūlome greitus ir naudingus sprendimus. Plastikinių pakuočių naudojimas turėtų būti ribojamas, o popierinių ir perdirbtų – skatinamas. Jūs mums taip pat galite padėti organizuoti ir populiarinti paplūdimių tvarkymą.

Akvakultūros srityje mes reikalaujame griežtesnių žvejybos apribojimų. Taip pat reikalaujame daugiau jūrinių rezervatų tam, kad būtų apribota žmonių įtaka ir sukurtos vietos, kur jūrų organizmai galėtų atsigaivinti ir sustabdyti savo populiacijos mažėjimą. Taip pat mes raginame jus skirti didesnę finansavimą kuriant naujas vandens valymo technologijas, kurios vėliau būtų naudojamos visame pasaulyje. Laivybos srautai taip pat turėtų būti griežčiau reguliuojami.

Tam, kad agrokultūra būtų ekologiškesnė, turime padidinti trąšų ir pesticidų apmokestinimą, tuo pačiu skatinant kompanijas, kurios savo gamybą modernizuoja mažindamos taršą. Vietiniai, mažesni ūkiai taip

pat turėtų sulaukti finansinės paramos. Turizmo kompanijos turi būti nubaustos už teršalų išmetimą į vandenyną bei plėtrą, kuri kenkia gamtai.

Žinome, kad situacija gerėja, tačiau tai vyksta nepakankamai greitai. Todėl ir prašome jūsų pagalbos.

Palangos senosios gimnazijos ERASMUS+ projekte dalyvavę mokiniai